

**Σχολή Κοινωνικών
Επιστημών και
Επιστημών της Αγωγής**

Τμήμα Νομικής

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ανδρέας Καπαρδής

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Νικήτας Χατζημιχαήλ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Νικήτας Χατζημιχαήλ

Χαράλαμπος Παπαχαραλάμπους

Τατιάνα-Ελένη Συνοδινού

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Κωνσταντίνος Κόμπος

Αριστοτέλης Κωνσταντινίδης

ΛΕΚΤΟΡΕΣ

Κώστας Παρασκευάς

Θωμάς Παπαδόπουλος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Νομικής ιδρύθηκε το 2006. Αποστολή του είναι η παροχή ποιοτικής νομικής παιδείας στους φοιτητές και το νομικό κόσμο της Κύπρου (και, κατά δεύτερο λόγο, της Ελλάδας και της ευρύτερης περιοχής). Το Τμήμα Νομικής πρωτοστατεί, επίσης, στη μελέτη του κυπριακού δικαίου, και την ανάπτυξη του μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Οι νομικές σπουδές του Τμήματος αποβλέπουν στην καλλιέργεια κριτικής νομικής σκέψης, με το συνδυασμό θεωρίας, ειδικών γνώσεων και πρακτικού πνεύματος.

Το Τμήμα καλλιεργεί, επίσης, την έρευνα. Ήδη, η παρουσία του σε διεθνείς, ευρωπαϊκές και εγχώριες ερευνητικές δραστηριότητες είναι έντονη – κυρίως στο χώρο των ποινικών επιστημών, του διεθνούς δικαίου, του ευρωπαϊκού δικαίου και του ευρωπαϊκού ιδιωτικού και ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

Το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 σηματοδότησε την έναρξη του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών νομικής – το πρώτο γενικά αναγνωρισμένο πτυχίο νομικής στην Κύπρο. Η έναρξη των πρώτων μεταπτυχιακών προγραμμάτων νομικής αναμένεται το 2017. Το Τμήμα προσφέρει, επίσης, από το 2006, νομικά μαθήματα στους φοιτητές άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής ή, ως μαθήματα ενταγμένα σε προγράμματα σπουδών.

ΠΤΥΧΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ

Οι προπτυχιακές σπουδές νομικής οφείλουν να ανταποκρίνονται τόσο στον πολύ σημαντικό, αλλά και ιδιαίτερα σύνθετο κοινωνικό ρόλο των νομικών, όσο και στις υψηλές απαιτήσεις των φορέων εκείνων, στην Κύπρο και το εξωτερικό, που είναι αρμόδιοι για τη χορήγηση και αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων στους πτυχιούχους νομικής. Ευθύνη του Πανεπιστημίου είναι η σφαιρική εκπαίδευση (legal education) των μελλοντικών νομικών, εξοικειώνοντάς τους με τους πρακτικούς και δεοντικούς προβληματισμούς που ανακύπτουν, και παρέχοντάς τους την απαιτούμενη γνώση και μεθοδολογία. Οι αρμόδιοι φορείς ολοκληρώνουν και πιστοποιούν την επαγγελματική κατάρτιση (professional training) των νέων νομικών.

Το πρόγραμμα σπουδών νομικής του Πανεπιστημίου Κύπρου αποτελείται από ένα κύριο κομμό 24 υποχρεωτικών νομικών μαθημάτων, που καλύπτουν τα βασικά αντικείμενα του δικαίου σε όλους τους κλάδους. Η νομική κατάρτιση των φοιτητών συμπληρώνεται με κατ' επιλογήν μαθήματα εξειδίκευσης (οκτώ ή δέκα), σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Η ανάπτυξη της συγγραφικής και ερευνητικής ικανότητας των φοιτητών, με γραπτές ασκήσεις και εργασίες, αποτελεί σημαντικό στοιχείο τόσο των μαθημάτων κορμού όσο και των μαθημάτων εξειδίκευσης. Υφίσταται, τέλος, η δυνατότητα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές πληρούν κάποιους όρους.

Η άριστη γνώση των βασικών διεθνών γλωσσών, αλλά και η κατανόηση βασικών αρχών των κοινωνικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών, είναι ζωτικής σημασίας για το σύγχρονο Ευρωπαϊκό νομικό. Για τον λόγο αυτόν, και σύμφωνα με τους κανόνες του Πανεπιστημίου, το πρόγραμμα σπουδών ολοκληρώνεται με μαθήματα σε δύο ξένες γλώσσες και τρία μαθήματα από άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου.

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Το πρόγραμμα σπουδών νομικής περιλαμβάνει 24 υποχρεωτικά μαθήματα, που καλύπτουν συνολικά 150 ECTS και φέρουν κωδικούς αριθμούς ΝΟΜ 1xx, 2xx και 3xx.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα νομικής καλύπτουν τα βασικά αντικείμενα σε κάθε κλάδο δικαίου: ιδιωτικό δίκαιο (αστικό δίκαιο, εμπορικό δίκαιο), δημόσιο δίκαιο (συνταγματικό δίκαιο, διοικητικό δίκαιο), ποινικό δίκαιο, δικονομικό δίκαιο (πολιτική, ποινική και διοικητική δικονομία), διεθνές δίκαιο, ευρωπαϊκό δίκαιο. Η θεωρία δικαίου (ιστορία δικαίου, φιλοσοφία δικαίου, μεθοδολογία) αποτελεί, επίσης, θεμέλιο των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος. Με αφετηρία το θετικό δίκαιο της Κύπρου, σε κάθε μάθημα επιχειρείται η κατανόηση του συγκριτικού και ευρωπαϊκού πλαισίου και των δικαιολογητικών επιλογών.

Ο κύριος όγκος των υποχρεωτικών μαθημάτων νομικής βρίσκεται στο δεύτερο και τρίτο έτος του προγράμματος σπουδών. Το πρώτο έτος περιλαμβάνει εισαγωγικά μαθήματα ή προαπαιτούμενα μαθήματα για την κατανόηση των σύνθετων αντικειμένων, που ακολουθούν. Στο τέταρτο έτος διδάσκονται τα πλέον σύνθετα αντικείμενα.

Μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής (προσφερόμενα από το Τμήμα)

Κατά το τρίτο και τέταρτο έτος των σπουδών τους, οι φοιτητές νομικής είναι υποχρεωμένοι να επιλέξουν οκτώ ως δέκα (αναλόγως με το αν θα εκπονήσουν ή όχι διπλωματική εργασία) από τα μαθήματα επιλογής του Τμήματος. Τα μαθήματα επιλογής, που έρχονται σε συνέχεια των υποχρεωτικών μαθημάτων, καλύπτουν εξειδικευμένα αντικείμενα με πρακτικό και θεωρητικό ενδιαφέρον, και προϋποθέτουν ικανοποιητική εξοικείωση με τη νομική μεθοδολογία και τους βασικούς δικαιοκούς θεσμούς.

Σε κάθε έτος προσφέρεται αριθμός μαθημάτων επιλογής, ικανός να καλύψει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος. Τα μαθήματα περιορισμένης επιλογής του Τμήματος διατηρούν κωδικό «4xx». Μερικά μαθήματα επιλογής του Τμήματος διατηρούν κωδικό «0xx», για να υποδηλώσουν ότι ικανός αριθμός θέσεων παραμένει ανοικτός για φοιτητές άλλων τμημάτων, δεν υφίσταται όμως διαφοροποίηση όσον αφορά στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών νομικής.

Διπλωματική Εργασία

Οι τεταρτοετείς φοιτητές έχουν τη δυνατότητα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, ισοδύναμης με 12 ECTS, αντί της παρακολούθησης δύο Μαθημάτων Επιλογής του Τμήματος. Για εισαγωγή στη διπλωματική εργασία, απαιτείται μέσος όρος βαθμολογίας 7.5.

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από άλλα Τμήματα και Σχολές

Οι φοιτητές νομικής έχουν το δικαίωμα επιλογής τριών μαθημάτων από δύο τουλάχιστον σχολές του Πανεπιστημίου. Συνιστάται η παρακολούθηση αυτών των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής μέχρι και το τρίτο έτος σπουδών. Έκαστο των μαθημάτων αυτών πιστώνεται με 5 ECTS. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να αξιοποιήσουν το δικαίωμα επιλογής τους, για να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες στις κοινωνικές ή ανθρωπιστικές επιστήμες, ή για να ανα-

πύξουν δευτερεύοντα επιστημονικά/ πρακτικά ενδιαφέροντα σε επιστήμες εκτός της νομικής.

Μαθήματα Ξένης Γλώσσας

Η γλωσσική επάρκεια των πτυχιούχων του Τμήματος στην Αγγλική και μια άλλη βασική ξένη γλώσσα κρίνεται αναγκαία. Το πρόγραμμα σπουδών προβλέπει επιλογή τεσσάρων μαθημάτων από το Κέντρο Γλωσσών (οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ένα επιπλέον μάθημα γλώσσας ως μάθημα ελεύθερης επιλογής).

Ως προς την αγγλική γλώσσα, οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν, κατά το πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους, το ειδικά σχεδιασμένο για το Τμήμα μάθημα ΓΛΩ 109 (Αγγλικά για Νομικά Θέματα).

Ως προς τη δεύτερη ξένη γλώσσα (π.χ. Γαλλικά, Γερμανικά), οι φοιτητές αναμένεται να φτάσουν στο επίπεδο B1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Ξένων Γλωσσών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

NOM 101 Νομική Μέθοδος (6 ECTS)

Το μάθημα έχει δύο βασικούς στόχους: α) την παρουσίαση των θεμελιακών αρχών του νομικού φαινομένου και β) την ανάλυση των πηγών του δικαίου και του τρόπου μελέτης τους. Αναλύεται το ζήτημα του ορισμού του δικαίου και της σχέσης του με το κράτος. Εξηγείται, ακόμη, η δομή του κανόνα δικαίου και του νομικού συλλογισμού, ενώ παρουσιάζονται οι μέθοδοι ερμηνείας του νόμου, με έμφαση στην ερμηνεία του συντάγματος. Περαιτέρω, στο μάθημα παρουσιάζονται τα νομικά επαγγέλματα και ο τρόπος εργασίας τους, ενώ αναλύονται οι τρόποι συγγραφής μελετών νομικής φύσεως. Σε πρακτικό επίπεδο, γίνεται επίσης εισαγωγή στους τρόπους εύρεσης και μελέτης νομικών πηγών.

NOM 102 Εισαγωγή στο Ιδιωτικό Δίκαιο (6 ECTS)

Εισαγωγή στο Ιδιωτικό Δίκαιο σε Κύπρο και Ευρώπη, με σκοπό τη γνωριμία με τη «νομική σκέψη» και την παροχή βασικών νομικών γνώσεων. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος, οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις πηγές, μεθόδους ερμηνείας και θεμελιώδεις έννοιες του ιδιωτικού δικαίου. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος, οι φοιτητές θα εμβαθύνουν στο δίκαιο των προσώπων. Στο τρίτο μέρος, παρουσιάζονται συνοπτικά οι βασικοί κλάδοι και θεσμοί του κυπριακού αστικού δικαίου.

NOM 104 Εισαγωγή στην Ποινική Δικαιοσύνη (6 ECTS)

Επιδιώκεται μια κριτική αξιολόγηση του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης. Μετά από μια εισαγωγή, εξετάζεται η διεθνής βιβλιογραφία, που αφορά στα ακόλουθα: (α) αστυνομία και αστυνόμευση σε δυτικές χώρες (περιλαμβανομένων των εξουσιών της αστυνομίας, των δικαιωμάτων του πολίτη και της διαφθοράς σε αστυνομικά σώματα), (β) επιλογή και επιμέτρηση της ποινής, και διακριτική εξουσία του δικαστή σε χώρες κοινού δικαίου, (γ) ποινολογικοί στόχοι, όπως η σωφρονιστική, η τιμωρία και η αποθάρρυνση του καταδικασθέντος, η προστασία της κοινωνίας και η αποδοκιμασία του εγκλήματος. Τέλος, εξετάζεται η χρήση και αποτελεσματικότητα της φυλάκισης και άλλων ποινών, που επιβάλλουν τα δικαστήρια.

NOM 105 Συνταγματικό Δίκαιο (7 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει την ιστορική πορεία του κυπριακού δικαίου, το δικαίωκο προσανατολισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας και την πολυδικαικότητα στο κυπριακό δίκαιο. Επίσης, αναλύονται οι πηγές και μέθοδοι του κυπριακού δικαίου και η Κυπριακή Συνταγματική Ιστορία, όπως και ο δικαστικός έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων. Σε αυτό το πλαίσιο, προσεγγίζεται η νομολογία

στο κυπριακό δίκαιο και αναλύονται σημαντικές κυπριακές δικαστικές αποφάσεις (Mustafa Ibrahim) και το δίκαιο της ανάγκης. Το μάθημα εξετάζει, επίσης, την επιρροή αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικών με την Κύπρο και αποφάσεων βασισμένων στο δίκαιο της ΕΕ.

NOM 106 Δίκαιο Συμβάσεων I: Γενικό Μέρος (8 ECTS)

Το δίκαιο των συμβάσεων βρίσκεται στην καρδιά του ιδιωτικού δικαίου και αποτελεί απαραίτητη εισαγωγή στη μελέτη του δικαίου, καθώς και θεμέλιο των συναλλαγών. Το μάθημα αυτό αποτελεί εμβάθυνση στη γενική θεωρία και δογματική του δικαίου των συμβάσεων. Εξετάζεται η έννοια της σύμβασης και της συμβατικής ενόχης, οι προϋποθέσεις έγκυρης κατάρτισης μιας σύμβασης, η διακρίβωση του περιεχομένου της σύμβασης με βάση τον νόμο ή τη βούληση των μερών, οι κατηγορίες των συμβατικών όρων, τα θέματα που ανακύπτουν κατά την εκπλήρωση της σύμβασης, οι συνέπειες τερματισμού της σύμβασης και οι δυνατές θεραπείες (remedies).

NOM 171 Ευρωπαϊκή Νομική Παράδοση (6 ECTS)

Στις μέρες μας γίνεται όλο και περισσότερο λόγος για την ενοποίηση του δικαίου. Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, προσδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην νομική διάσταση και την εναρμόνιση ή ενοποίηση των δικαίων των κρατών μελών. Ταυτόχρονα, η Ευρώπη αποτελεί την γενέτειρα των δύο κυρίων δικαίων παραδόσεων του πλανήτη – την ηπειρωτική ή ρωμανογερμανική παράδοση και το αγγλοαμερικανικό Κοινόδίκαιο (common law).

Στο πρώτο σκέλος του μαθήματος, εξετάζονται τα βασικά δικαίκα συστήματα στην Ευρώπη του σήμερα, και η θέση του Κυπριακού δικαίου εντός αυτών. Το δεύτερο σκέλος, που καλύπτει και το μεγαλύτερο μέρος του μαθήματος, μελετά την εξέλιξη του (ιδιωτικού κυρίως) δικαίου και της δικαστικής παράδοσης στην Ευρώπη, από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή της ευρωπαϊκής ενοποίησης, με έμφαση στο μεσαίωνα και τους νεώτερους χρόνους.

Βασικές θεματικές του μαθήματος αποτελούν: το παρελθόν, παρόν και μέλλον της Ευρωπαϊκής νομικής παράδοσης, η διαπλοκή ενότητας και ετερότητας στην εξέλιξη των ευρωπαϊκών δικαίων, η γέννηση και μετεξέλιξη της λόγιας νομικής παράδοσης, και ο κεντρικός της ρόλος στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού· η σχέση μεταξύ του λογίου-ακαδημαϊκού δικαίου και της νομικής-κοινωνικής πράξης, ο ρόλος, και οι σχέσεις μεταξύ, των εκκλησιαστικών και πολιτειακών θεσμών· η συζήτηση για τη φύση του δικαίου ως τεχνικού συστήματος θεσμών, ως παράγοντα πολιτισμικής ταυτότητας ή ως φορέα κοινωνικής δράσης.

NOM 201 Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης I (6 ECTS)

Το μάθημα έχει ως σκοπό την εισαγωγή στη λειτουργική οργάνωση της ΕΕ και στο ιδιαίτερο νομικό σύστημα που τη διέπει. Σε ένα πιο αναλυτικό επίπεδο, εξετάζονται οι θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές της ΕΕ, η φύση του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και η σχέση του με το εθνικό δίκαιο, καθώς και οι γενικές αρχές δικαίου, όπως προκύπτουν από το πρωτογενές και παράγωγο δίκαιο και από την νομολογία του ΔΕΚ. Σημαντικός παράγοντας ανάλυσης και διδασκαλίας είναι και η αντίδραση των εθνικών δικαστηρίων στη νομολογία και η αμφίδρομη επιρροή, που χαρακτηρίζει την σχέση του ΔΕΚ με τα εθνικά δικαστήρια.

NOM 202 Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης II (6 ECTS)

Το μάθημα επικεντρώνεται στο ουσιαστικό δίκαιο της ΕΕ και στις τέσσερις βασικές ελευθερίες με εμβάθυνση στη μελέτη της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων. Το κύριο μέρος της διδασκαλίας βασίζεται στη νομολογία του ΔΕΕ, σε τυχόν μεταστροφές ή και εξελίξεις της. Επίσης, εξετάζεται το διαδικαστικό πλαίσιο της ΕΕ και αναλύονται όλες οι διαδικασίες, δια των οποίων ασκεί τις αρμοδιότητές του το ΔΕΕ.

NOM 205 Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο I (6 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στην έννοια, τις βασικές αρχές και τους μηχανισμούς παραγωγής-εφαρμογής τους διεθνούς δικαίου. Εξετάζονται οι παραδοσιακές και οι νεότερες θεωρητικές προσεγγίσεις του διεθνούς δικαίου, η σχέση του με το εσωτερικό δίκαιο, τα υποκείμενα και οι πηγές. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι βασικές αρχές του διεθνούς δικαίου, με έμφαση στο θεμελιώδη κανόνα της απαγόρευσης χρήσης βίας στις διεθνείς σχέσεις και στις εξαιρέσεις του, καθώς και στην αρχή και τους μηχανισμούς της ειρηνικής διευθέτησης των διαφορών. Θα γίνει, επίσης, μία σφαιρική προσέγγιση ορισμένων επιμέρους κλάδων του διεθνούς δικαίου, που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Κύπρο, όπως είναι η διεθνής προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το δίκαιο της θάλασσας.

NOM 206 Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο II (6 ECTS)

Το μάθημα επικεντρώνεται στην εδαφική διάσταση του Διεθνούς Δικαίου, με έμφαση στην κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη δικαιοδοσία της στις θαλάσσιες ζώνες. Εξετάζει, επίσης, τους μηχανισμούς εφαρμογής και επιβολής του διεθνούς δικαίου, την κρατική ευθύνη, καθώς και τη λειτουργία των διεθνών οργανισμών, με έμφαση στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και τις πολυσχιδείς δραστηριότητές του.

NOM 213 Οικογενειακό Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει τους δικαιοκούς θεσμούς, που ρυθμίζουν τις οικογενειακές και διαπροσωπικές σχέσεις: η σύναψη και λύση γάμου, οι προσωπικές και περιουσιακές σχέσεις μεταξύ συζύγων, οι σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων, η πατρότητα, η υιοθεσία, και θεσμοί επιμέλειας αδύναμων προσώπων. Επίσης, εξετάζεται το δικονομικό οικογενειακό δίκαιο.

NOM 216 Εμπράγματο Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει την έννοια και βασικές μορφές των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, καθώς και τις γενικές αρχές που τα διέπουν. Η έμφαση του μαθήματος δίνεται στην ακίνητη περιουσία: κτήση και περιεχόμενο εμπραγμάτων δικαιωμάτων (κυριότητα, δουλείες), αλλά και η κατοχύρωσή τους (δίκαιο του Κτηματολογίου). Το μάθημα εξετάζει, επίσης, τη σχέση του εμπραγματού δικαίου με το λοιπό αστικό δίκαιο (ενοχές, οικογενειακό, κληρονομικό), αλλά και τα συνταγματικά θεμέλια των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, ενώ η ανάλυση γίνεται με αναφορά στο ευρωπαϊκό δίκαιο.

NOM 241 Ποινικό Δίκαιο I: Γενικό Ποινικό Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα κάνει μια σύντομη επισκόπηση της ιστορικής εξέλιξης του Ποινικού Δικαίου στην Κύπρο. Στη συνέχεια, η προσοχή στρέφεται στη νομική έννοια του εγκλήματος και στα συστατικά στοιχεία της ποινικής ευθύνης. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις θεωρίες για την έννοια της πράξης, στο *actus reus* (αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος, είδη εγκλημάτων, παράλειψη), στην *mens rea* (υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος, διακρίσεις υπαιτιότητας, αδιαφορία [*recklessness*]), στην προβληματική της αιτιότητας και του αντικειμενικού καταλογισμού του εγκλήματος, σε γενικές υπερασπίσεις που αφορούν την γενική ικανότητα για καταλογισμό ή αίρουν το άδικο ή τον υποκειμενικό καταλογισμό (ψυχική νόσος, μέθη, άμυνα, κατάσταση ανάγκης, εξαναγκασμός, πλάνες κλπ.), τέλος δε στις ειδικές μορφές εμφάνισης του εγκλήματος (απόπειρα, συμμετοχή, συρροή).

NOM 307 Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο (6 ECTS)

Το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών που αφορούν δύο ή περισσότερα κράτη (αλλά και έννομες τάξεις εντός κρατών, σε περιπτώσεις πολυδικαικότητας). Οι σχέσεις αυτές αφορούν σε κάθε αντικείμενο του ιδιωτικού δικαίου: συμβατικές και εξωσυμβατικές ενοχές, εμπράγματα δικαιώματα, οικογενειακές και κληρονομικές σχέσεις, νομικά πρόσωπα, δημόσια έγγραφα. Εγείρουν ζητήματα τόσο δικονομικού όσο και ουσιαστικού δικαίου.

Σύγκρουση δικαιοδοσιών: Ποιας χώρας τα δικαστήρια θα εκδικάζουν τις διαφορές που θα προκύψουν σ'αυτές τις σχέσεις (διεθνής

δικαιοδοσία), αλλά και ποιες οι σχέσεις μεταξύ των διαφορετικών δικαστηριακών συστημάτων των διαφόρων έννομων τάξεων; Τι γίνεται στην περίπτωση παράλληλων διαδικασιών; Τι ισχύ έχουν οι αλλοδαπές δικαστικές, αλλά και διαιτητικές αποφάσεις; Πώς θα ειδοποιηθεί για την εναντίον του αγωγό ο κάτοικος αλλοδαπής; Μπορούν να αξιοποιηθούν αποδεικτικά στοιχεία ευρισκόμενα στην αλλοδαπή; Υπάρχουν δυνατότητες διεθνούς δικαστικής συνεργασίας;

Σύγκρουση νόμων: Το πρωταρχικό ερώτημα για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο αφορά τους κανόνες ουσιαστικού δικαίου που θα ρυθμίσουν την επίδικη σχέση, και συγκεκριμένα τον καθορισμό της έννομης τάξης, της οποίας το ουσιαστικό δίκαιο είναι εφαρμοστέο. Ο καθορισμός αυτός εγείρει πολλά προβλήματα μεθοδολογίας όσο και δικαιοπολιτικού προβληματισμού, τα οποία και καθιστούν το αντικείμενο ένα από τα πλέον σύνθετα αλλά και συναρπαστικά ενός προγράμματος σπουδών περί τη νομική.

NOM 311 Δίκαιο Εταιρειών (6 ECTS)

Οι εμπορικές εταιρείες αποτελούν το βασικό φορέα της σύγχρονης οικονομικής δραστηριότητας. Αφού εξεταστούν οι κεντρικές προβληματικές του εταιρικού δικαίου, και παρουσιαστούν συνοπτικά οι βασικοί τύποι εμπορικών εταιρειών (προσωπικών – κεφαλαιουχικών) στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα, το μάθημα θα επικεντρωθεί στη μελέτη των εταιρειών Λίμιτεδ. Αντικείμενα του μαθήματος δομή της εμπορικής εταιρείας, δικαιώματα και υποχρεώσεις των εταίρων-μετόχων, θέση της διοίκησης και των εργαζομένων, εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης, λήψη αποφάσεων, εταιρική περιουσία, λύση και εκκαθάριση της εταιρείας, λογιστικοί κανόνες.

NOM 314 Δίκαιο Αδικοπραξιών (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει τα φιλοσοφικά και συνταγματικά θεμέλια των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, την έννοια και τις βασικές μορφές τους και τις γενικές αρχές που τα διέπουν. Η ανάλυση της εθνικής νομοθεσίας και νομολογίας γίνεται με αναφορά στις διεθνείς και ευρωπαϊκές πηγές της προστασίας της ιδιοκτησίας. Ειδικότερα, εξετάζονται η εξέλιξη της προστασίας της ακίνητης ιδιοκτησίας στην Κύπρο, η έννοια και οι κατηγορίες της ιδιοκτησίας, η κτήση και περιεχόμενο της ιδιοκτησίας και των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, οι περιορισμοί και επιβαρύνσεις της ιδιοκτησίας, η μεταβίβαση της ιδιοκτησίας. Κεντρικός άξονας της κτήσης εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακίνητης ιδιοκτησίας στην Κύπρο είναι το Κτηματολόγιο.

NOM 318 Κληρονομικό Δίκαιο (6 ECTS)

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο της κληρονομικής διαδοχής. Η διαδοχή γίνεται στη βάση διαθήκης ή εξ αδιαθέτου. Εξετάζονται οι προϋποθέσεις εγκυρότητας των διαθηκών, οι εκ του νόμου περιορισμοί στην ελευθερία του διαθέτη, όπως η νόμιμη μοίρα, η διάκριση μεταξύ κληρονόμων και κληροδόχων, η ερμηνεία των προνοιών της διαθήκης. Στην εξ αδιαθέτου διαδοχή, εξετάζονται οι τάξεις των κληρονόμων. Επίσης, ζητήματα κληρονομικής αναξιοότητας, προστασίας του κληρονόμου αλλά των συναλλασσομένων. Επεξηγείται η διαδικασία αναγνώρισης της κληρονομικής διαδοχής και εκκαθάρισης της κληρονομικής περιουσίας.

NOM 321 Πολιτική Δικονομία I (7 ECTS)

Το μάθημα μελετά την πολιτική δίκη ως νομικό φαινόμενο. Γενικές αρχές της πολιτικής δίκης, οργάνωση και λειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων, ρόλος των νομικών επαγγελματιών. Διαδικαστικά έγγραφα. Διαθέσιμες μορφές θεραπείας. Έναρξη της δικαστικής διαδικασίας. Ακρόαση. Έκδοση της δικαστικής απόφασης και ενέργειες μετά την έκδοση για την εκτέλεσή της. Δυνατότητα, προϋποθέσεις και λόγοι έφεσης.

NOM 323 Διοικητικό Δίκαιο I (6 ECTS)

Το μάθημα παρουσιάζει τις γενικές αρχές και τις πηγές του διοικητικού δικαίου. Από την ανάλυση των βασικών άρθρων του συντάγματος, που αποτελούν ερείσματα για την ανάπτυξη του διοικητικού δικαίου (όπως οι πρόνοιες για το δικαίωμα ακρόασης

και για τις αρμοδιότητες του Ανωτάτου Δικαστηρίου), προχωρούμε στην ανάλυση της βασικής διοικητικής νομοθεσίας. Βασικό αντικείμενο του μαθήματος είναι το θέμα της διοικητικής οργάνωσης του κράτους, ειδικότερα με την συστηματική παρουσίαση των διοικητικών οργάνων και αρχών της Κύπρου. Έμφαση δίνεται στο ζήτημα του χαρακτήρα των διοικητικών πράξεων, αλλά και των διοικητικών συμβάσεων. Τέλος, στο μάθημα αναπτύσσεται το ζήτημα του ελέγχου της κρατικής διοικητικής δράσης, με εκτεταμένη ανάλυση της αρχής της νομιμότητας.

NOM 327 Διοικητικό Δίκαιο II (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει αρχικά τις διοικητικές προσφυγές και τις μορφές θεραπείας, που παρέχει το διοικητικό δίκαιο για την εξουδικαστική προστασία των δικαιωμάτων των διοικουμένων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη των σύγχρονων μορφών ελέγχου της κρατικής δράσης, που προκύπτουν από τη λειτουργία των ανεξαρτήτων αρχών και αξιωματούχων του κράτους, όπως ο Επίτροπος Διοίκησης ή ο Επίτροπος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Στη συνέχεια, στο μάθημα παρουσιάζεται συστηματικά η δικαστηριακή διαδικασία επί διοικητικών διαφορών και εξετάζεται η διοικητική δίκη σε πρώτο βαθμό και κατά την αναθεωρητική διαδικασία, με την ανάλυση της σχετικής νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

NOM 331 Δίκαιο Συμβάσεων II: Εμπορικό Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση στο δίκαιο των ενόχων με έμφαση τις εμπορικές συναλλαγές. Αφετηρία αποτελεί το δίκαιο της πώλησης, με έμφαση στις εμπορικές πωλήσεις και σύγκριση του Κοινοδικαίου με τη Σύμβαση της Βιέννης, τα ειδικά καθεστώτα και τα κείμενα ήπιου δικαίου, ειδικά στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος, εξετάζονται οι υποστηρικτικές δικαιοπραξίες του Κοινοδικαίου, όπως η αντιπροσώπευση και η παρακαταθήκη υπό ευρείαν έννοια (bailment). Στο τρίτο μέρος, οι βασικές μορφές χρηματοδότησης των εμπορικών συναλλαγών (εγγυήσεις και λοιπές εξασφαλίσεις), τα αξιόγραφα και συστήματα πληρωμών. Στο τέταρτο μέρος, παρουσιάζονται στοιχεία του δικαίου μεταφορών των αγαθών.

NOM 342 Ποινικό Δίκαιο II: Ειδικό Μέρος (7 ECTS)

Στο μάθημα αυτό, εξετάζονται σοβαρά επί μέρους ποινικά αδικήματα του Ειδικού Μέρους του Κώδικα. Ιδίως περιλαμβάνονται εδώ εγκλήματα κατά της συνταγματικής τάξης και της διεθνούς υπόστασης της χώρας, εγκλήματα στρεφόμενα κατά της δημόσιας τάξης και της κοινής ειρήνης, εγκλήματα κατά της άσκησης της νόμιμης πολιτειακής εξουσίας, εγκλήματα κατά της ζωής, της υγείας και της γενετήσιας αυτοδιάθεσης, τέλος δε εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας αφ' ενός, και κατά του νομίμου και περί τα υπομνήματα αφ' ετέρου. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις προσβολές των προσωπικών και περιοριστικών αγαθών, κατ' αναλογία της βαρύτητας και λεπτομερούς ανάπτυξής τους, και στο κοινοδικαίο. Στο βαθμό που απαιτείται θα γίνεται αναφορά στην επιμέτρηση.

NOM 344 Ποινική Δικονομία (7 ECTS)

Με βάση τον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο και άλλες σχετικές διατάξεις, καθώς και τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εξετάζονται οι γενικές αρχές του ποινικού δικονομικού δικαίου, η αρμοδιότητα των δικαστηρίων, η ποινική διαδικασία, ιδίως δε το ένταλμα σύλληψης (συμπεριλαμβανομένης και αναφοράς στο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης), το ένταλμα έρευνας και τα δικαιώματα των υπόπτων. Στη συνέχεια, η προσοχή επικεντρώνεται στην ενδιάμεση διαδικασία, ιδίως δε στο διάταγμα προσωποκράτησης, την προφυλάκιση κατηγορούμενου προσώπου και το σχηματισμό του κατηγορητηρίου. Εν συνεχεία, εξετάζεται η κύρια διαδικασία (κλητεύσεις, ακροαματική διαδικασία, απόδειξη). Ειδικό βάρος δίδεται στο δίκαιο της απόδειξης και εξετάζεται, αναλυτικά, η ανάγκη επιπεριστατωμένης αιτιολόγησης των δικαστικών αποφάσεων.

NOM 345 Πολιτική Δικονομία II (6 ECTS)

Το δίκαιο της αποδείξεως, ρυθμίζει τη διαδικασία, με την οποία το δικαστήριο αποκτά γνώση και σχηματίζει κρίση για τα πραγματικά

γεγονότα (το πραγματικό σκέλος) της υπόθεσης ενώπιόν του. Παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες αποδεικτικών μέσων, το επιτρεπτό ή μη – και οι προϋποθέσεις επίκλησης – συγκεκριμένων αποδεικτικών μέσων. Αναλύεται η αποδεικτική διαδικασία και εντοπίζονται τα δικονομικά προβλήματα, που ανακύπτουν στην πράξη. Εξετάζεται ο ρόλος της έφεσης σε θέματα απόδειξης. Έμφαση δίδεται στις βασικές αρχές, που διέπουν το δίκαιο της αποδείξεως, ενώ εξετάζονται, επίσης, οι διαφορές μεταξύ πολιτικής, ποινικής και διοικητικής δίκης και η συνταγματική διάσταση.

NOM 373 Φιλοσοφία Δικαίου (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει τις φιλοσοφικές προσεγγίσεις που αφορούν τη φύση του δικαίου, καθώς και το δεσμό του με την εξουσία αλλά και την ηθική. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται οι διαφορετικές προσεγγίσεις της σχολής του φυσικού δικαίου, του νομικού θετικισμού και του νομικού ρεαλισμού, σχετικά με τη γένεση και λειτουργία του δικαίου, με έμφαση στις θεωρίες των Austin, Hart, Kelsen, Rawls, Dworkin αλλά και των σκανδιναβών ρεαλιστών, καθώς και του ρεύματος των Critical Legal Studies. Παρουσιάζονται, ακόμη, οι θέσεις σημαντικών φιλοσόφων του εικοστού αιώνα για το δίκαιο, όπως των Habermas και Foucault.

Μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής

NOM 400 Διπλωματική Εργασία I (6 ECTS)

Προαπαιτούμενα: τρία χρόνια σπουδών νομικής.

NOM 401 Διπλωματική Εργασία II (6 ECTS)

Συνέχεια του μαθήματος «Διπλωματική Εργασία I».

Προαπαιτούμενο: NOM 400.

NOM 405 Εγκληματολογία (6 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις πιο γνωστές θεωρίες για την εγκληματική συμπεριφορά, να βοηθήσει τους φοιτητές να εμβαθύνουν στην αιτιολογία των πιο σοβαρών εγκλημάτων κατά του ατόμου και κατά της περιουσίας και, τέλος, να αποκτήσουν μια κριτική προσέγγιση στο φαινόμενο του εγκλήματος στην κοινωνία. Μετά από μια γενική θεώρηση του γνωστικού αντικείμενου της σύγχρονης Εγκληματολογίας και του φαινομένου της εγκληματικής συμπεριφοράς στην κοινωνία, εξετάζεται ένας αριθμός θεωριών, ψυχολογικών (Freud, Eyseng) και κοινωνιολογικών (η οικολογική, της συναναστροφής, η μαρξιστική, του στιγματισμού, οι σύνθετες απόψεις), που αιτιολογούν την εγκληματική συμπεριφορά. Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον στρέφεται στους δράστες και τα θύματα εγκληματικών πράξεων γενικά και, ειδικά.

NOM 406 Νομική Ψυχολογία (6 ECTS)

Το μάθημα αυτό εξετάζει τη συμβολή της σύγχρονης ψυχολογίας στη νομική επιστήμη, μέσα από έναν αριθμό θεμάτων. Αφού εξεταστεί το πώς θα μπορούσε να γεφυρωθεί καλύτερα το χάσμα μεταξύ της ψυχολογίας και της νομικής, η προσοχή στρέφεται στους παράγοντες που επηρεάζουν τη βασιμότητα του αυτόπτη μάρτυρα, το παιδί αυτόπτη-μάρτυρα, την ψυχολογία των ενόρκων, τον ανθρώπινο παράγοντα στην επιβολή ποινών και την πειθώ στο δικαστήριο. Τέλος, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται σε μεθόδους εντοπισμού της αλήθειας, μεθόδους αναγνώρισης υπόπτων και στην αστυνομική ψυχολογία.

NOM 407 Οικονομικά Εγκλήματα (6 ECTS)

Ποινικά και εγκληματολογική προσέγγιση των οικονομικών εγκλημάτων, με ιδιαίτερη αναφορά σε επιμέρους μορφές, όπως το φορολογικό και χρηματιστηριακό έγκλημα.

NOM 475 Το Δίκαιο στην Αρχαιότητα (6 ECTS)

Το μάθημα αναφέρεται στο δίκαιο της αρχαίας ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας. Για το δίκαιο στην Αρχαία Ελλάδα, βασική πηγή μελέτης αποτελούν οι αρχαίοι συγγραφείς και ποιητές. Το δίκαιο της αρχαίας Ρώμης αποτέλεσε το θεμέλιο όλων των δυτικών δικαίων, ηπειρωτικών αλλά και κοινοδικαίου.

NOM 408 Οργανωμένο Έγκλημα (6 ECTS)

Το μάθημα προσφέρεται εν όψει της επικαιρότητας του φαινομένου και της νομικής και δικαιοπολιτικής του σημασίας. Εξετάζονται η έννοια του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως μετά τη Σύμβαση του Παλέρμο, οι διαφορές του από τα κλασσικά ομαδικά εγκλήματα, καθώς και από το οικονομικό έγκλημα, οι δικονομικές συνέπειες του φαινομένου (εταχθείς ανακριτικές πράξεις, όπως παρακολούθησεις, διεισδύσεις στην ιδιωτική σφαίρα, διασταυρώσεις στοιχείων κ.λπ.) και η συσχέτισή του με ομοειδή ή συγγενή εγκληματικά φαινόμενα, όπως η διακίνηση ναρκωτικών, το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και η τρομοκρατία. Εξετάζονται, επίσης, οι σημαντικότερες εκδηλώσεις του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως η εμπορία ανθρώπων. Τέλος, ειδικό βάρος αφιερώνεται στην ανάλυση και στον τρόπο λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης.

NOM 411 Ναυτικό Δίκαιο (6 ECTS)

Αντικείμενα του μαθήματος αποτελούν: οι θεμελιώδεις αρχές και έννοιες του ναυτικού δικαίου, οι πηγές και η ιστορική εξέλιξη του ναυτικού δικαίου στην Κύπρο και σε σχέση με το διεθνές περιβάλλον, η έννοια του πλοίου, το προσωπικό του πλοίου, οι μορφές πλοιοκτησίας, η ευθύνη του πλοιοκτήτη, η ναυτική πίστη, οι συμβάσεις οικονομικής χρησιμοποίησης του πλοίου. Η θαλάσσια μεταφορά προσώπων και πραγμάτων και ο περιορισμός ευθύνης. Τα θαλάσσια περιστατικά (όπως ναυάγια, αρωγή, κοινή αβραρία).

NOM 412 Πτωχευτικό Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει τις αρχές του πτωχευτικού δικαίου και, εν γένει, της εκκαθάρισης εταιρειών. Αντικείμενα αποτελούν κυρίως: οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κήρυξης της πτώχευσης, η πτωχευτική διαδικασία, η οργάνωση της πτώχευσης, η πτωχευτική περιουσία, οι πιστωτές, η νομική θέση του πτωχεύσαντος, η επίδραση της πτώχευσης σε εκκρεμούσες συμβάσεις, η πτωχευτική ανάκληση και διεκδίκηση, η περάτωση της πτώχευσης.

NOM 413 Ειδικά Θέματα Δικαίου των Ενοχών (6 ECTS)

Το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση στο δίκαιο των ενοχών και, κυρίως, του δικαίου των συμβάσεων. Εξετάζονται ειδικές περιπτώσεις συμβάσεων και σύνθετα προβλήματα, που ανακύπτουν στο δίκαιο συμβάσεων, ειδικά θέματα δικαίου των αδικοπραξιών, και ζητήματα συρροής συμβατικής και αδικοπρακτικής ευθύνης. Το μάθημα εξετάζει, επίσης, σε μεγαλύτερο βάθος τις λεγόμενες οινεί συμβατικές ενόχες (quasi-contracts), όπως ο αδικαιολόγητος πλουτισμός.

NOM 414 Δίκαιο των Εμπιστευμάτων (6 ECTS)

Τα εμπιστεύματα (συμπεριλαμβανομένων και των καταπιστευμάτων) αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για την οικονομική ζωή. Αξιολογούνται οι λόγοι για τους οποίους συστήνεται εμπιστευμα (πρακτικοί, φορολογικοί) και οι κύριες περιπτώσεις (κληρονομική διαδοχή, καλύτερη οργάνωση οικονομικών). Εξετάζονται οι βασικοί τύποι εμπιστευμάτων (εμπιστεύματα σκοπού/για σκοπό, εμπιστεύματα με δικαιούχους), οι νομικές σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων προσώπων (εμπιστευματοπάροχος, δικαιούχος, επίτροπος), οι δυνατότητες δικαστικού αλλά και διοικητικού ελέγχου της διαχείρισης του εμπιστεύματος και η χρήση των λεγομένων διεθνών εμπιστευμάτων.

NOM 415 Πνευματική Ιδιοκτησία (6 ECTS)

Το μάθημα ασχολείται με το θεσμικό πλαίσιο προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων σε Κύπρο και Ευρώπη. Παρουσιάζονται τα βασικά συστήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και αναλύεται ο κυπριακός νόμος υπό το φως των τεχνολογικών – νομικών εξελίξεων και, κυρίως, της ευρωπαϊκής νομοθεσίας εναρμόνισης. Εξετάζονται, επίσης, θεωρητικά ζητήματα ως προς τη λειτουργία και το μέλλον της πνευματικής ιδιοκτησίας και το συσχετισμό της με δικαιώματα προσωπικότητας και τα δικαιώματα του κοινού. Γίνεται συσχετισμός με την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και τις εξελίξεις στον τομέα της ψυχαγωγίας και ενημέρωσης.

NOM 416 Βιομηχανική Ιδιοκτησία (6 ECTS)

Η βιομηχανική ιδιοκτησία καλύπτει τεχνικές δημιουργίες (ευρεσιτεχνίες, βιομηχανικά σχέδια) και διακριτικά γνωρίσματα (εμπορικά σήματα, επωνυμία, ονομασία προέλευσης). Εξετάζονται η σκοπιμότητα κτήσης δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, οι διαδικασίες κτήσης και η επιλογή μεταξύ συναφών τύπων δικαιωμάτων, η οικονομική εκμετάλλευση και η παροχή αδειών εκμετάλλευσης. Επίσης, οι διαθέσιμες θεραπείες (αστικές, ποινικές, διοικητικές) και μέτρα επιβολής.

NOM 417 Δίκαιο Ανταγωνισμού (6 ECTS)

Το μάθημα καλύπτει τόσο τον αθέμιτο ανταγωνισμό, όσο και τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Εξετάζονται οι βασικές αρχές και πρόνοιες του ευρωπαϊκού αλλά και του εθνικού δικαίου ανταγωνισμού, καθώς και η μεταξύ τους σχέση. Επίσης, η λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι περιπτώσεις δικαστικού ελέγχου.

NOM 418 Δίκαιο των Χρηματαγορών (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει τις συναλλαγές που αφορούν στη χρηματοδότηση της οικονομικής δραστηριότητας, και το θεσμικό πλαίσιο εποπτείας τους. Έμφαση δίδεται στις τραπεζικές συναλλαγές ενεργητικού και παθητικού, σε θέματα ασφαλιστικού δικαίου, και στη λειτουργία των χρηματιστηριακών συναλλαγών (αξιών και εμπορευμάτων). Αντίστοιχα, εξετάζονται οι θεσμικοί εποπτείας και οι κανόνες που δεσμεύουν τις τράπεζες, επενδυτικούς, ασφαλιστικούς οργανισμούς και χρηματιστηριακούς φορείς.

NOM 419 Ειδικά Θέματα Πολιτικής Δικονομίας (6 ECTS)

Το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση στο δίκαιο της πολιτικής δίκης. Έμφαση δίνεται στις ειδικές διαδικασίες, τα προνομιακά διατάγματα και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Εξετάζονται, επίσης, τα ειδικά πρωτόδικα δικαστήρια.

NOM 434 Δίκαιο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (6 ECTS)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση του νομικού πλαισίου για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Κύπρο και στην ΕΕ και η ανάλυση σύγχρονων νομικών ζητημάτων, που άπτονται της εφαρμογής της πληροφορικής, όπου, επίσης, ο ρόλος της ευρωπαϊκής εναρμόνισης είναι εμφανής. Το μάθημα έχει έντονα διατομεακό χαρακτήρα, δεδομένου ότι οι ειδικότερες θεματικές άπτονται διάφορων δικαϊκών κλάδων. Ειδικότερα, εξετάζεται η συνταγματική προστασία της ελευθερίας της έκφρασης, το νομικό καθεστώς της ραδιοτηλεόρασης (ιδιωτικής και δημόσιας), το νομικό πλαίσιο για τις διαφημίσεις και τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

NOM 441 Ευρωπαϊκό Δημόσιο Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα επικεντρώνεται στην αυτόνομη μελέτη του Ευρωπαϊκού Δημοσίου Δικαίου (ΕΔΔ) και εξετάζει τη φύση, εφαρμογή και περιορισμούς στη λειτουργία του ως υπερεθνικού νομικού φαινομένου. Επίσης, εξετάζονται τα χαρακτηριστικά του συστήματος του ΕΔΔ, όπως προκύπτουν από την αμφίδρομη σχέση επρροής μεταξύ της ΕΕ, της ΕΣΔΑ και των εθνικών συνταγματικών νομικών τάξεων. Η ανάλυση εστιάζεται στο ρόλο των δικαστικών αρχών, σε συνάρτηση με τον εξελικτικό χαρακτήρα του ΕΔΔ. Επιπλέον, αναλύονται οι εφαρμογές και περιορισμοί του ΕΔΔ σε διάφορα πεδία (Αρχή της Αναλογικότητας, Πρόσβαση σε Δημόσια Έγγραφα, Θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως, Απόδειξη Ένομου Συμφέροντος για Δικαστικό Έλεγχο, Προστασία Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, Εθνικό Συνταγματικό Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Αρχές Δικαστικού Ελέγχου και Δημοσίου Δικαίου).

NOM 443 Εργατικό Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα, πρώτα, εξετάζει τη νομοθεσία που αφορά στο Δίκαιο της Απασχόλησης και τη νομολογία του Ανωτάτου, σε συνδυασμό με το Νόμο Περί Ετησίων Αδειών Μετ' Απολαβών και το Νόμο για την Προστασία της Μητρότητας. Στη συνέχεια, εξετάζονται διάφορα νομοθετήματα, που εναρμόνισαν την κυπριακή με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως ο νόμος που αφορά στην ενημέρωση του εργοδοτούμενου από τον εργοδότη σχετικά με τους όρους

απασχόλησής του, η διατήρηση και διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων κατά τη μεταβίβαση τμήματος επιχείρησης.

NOM 445 Εκκλησιαστικό Δίκαιο (6 ECTS)

Πηγές του Εκκλησιαστικού Δικαίου, Σχέσεις Εκκλησίας και πολιτείας, Θρησκευτική ελευθερία, Οργάνωση της ορθόδοξης διασποράς, της Εκκλησίας, και συνοδικές διαδικασίες.

NOM 447 Δίκαιο Περιβάλλοντος (6 ECTS)

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η συστηματική παρουσίαση του δικαίου για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, όπως έχει διαμορφωθεί ιστορικά με διεθνείς συμβάσεις και με ρυθμίσεις του ευρωπαϊκού δικαίου. Στο μάθημα θα γίνει εισαγωγή στο δίκαιο της προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος (αρχαιότητες, μνημεία κλπ), καθώς και στο χωροταξικό και πολεοδομικό δίκαιο. Σε πρώτο στάδιο, αναλύονται βασικές έννοιες της οικολογίας που έχουν αποκτήσει νομικό περιεχόμενο, όπως η βιοποικιλότητα και το οικοσύστημα, καθώς και θεμελιώδεις αρχές. Έμφαση δίνεται στη σύγκρουση της προστασίας του έννομου αγαθού του περιβάλλοντος, με την απόλαυση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας και την άσκηση της οικονομικής ελευθερίας.

NOM 449 Φορολογικό και Δημοσιονομικό Δίκαιο (6 ECTS)

Αντικείμενα του μαθήματος αποτελούν το ουσιαστικό και δικονομικό φορολογικό δίκαιο, καθώς και η άσκηση δημόσιας οικονομικής πολιτικής. Εξετάζονται οι γενικές αρχές του φορολογικού δικαίου και συστηματική ένταξή του, η έννοια και διακρίσεις των φόρων, οι βασικές έννοιες του φορολογικού συστήματος και τα συνταγματικά και νομοθετικά όρια της φορολογικής εξουσίας. Το κυπριακό φορολογικό δίκαιο εντάσσεται στο διεθνές και ευρωπαϊκό φορολογικό πλαίσιο.

Εξετάζεται, επίσης, η διοικητική φορολογική διαδικασία και η διοικητική δικονομία που χρησιμοποιείται.

NOM 453 Δίκαιο των Ηνωμένων Εθνών (6 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξετάσει τη λειτουργία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, προκειμένου να κατανοηθεί ο ρόλος που διαδραματίζει στη σύγχρονη διεθνή πραγματικότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, εξετάζεται η εξελικτική πορεία του Οργανισμού, οι σκοποί και οι αρχές του, η δομή, τα κύρια όργανα και ο τρόπος λειτουργίας τους, καθώς και οι επιμέρους αρμοδιότητες κάθε οργάνου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο Συμβούλιο Ασφαλείας και στις ευρείες εξουσίες που διαθέτει, καθώς και στο ζήτημα των νομικών περιορισμών και των μηχανισμών ελέγχου της δράσης του. Εξετάζονται, επίσης, οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις του Οργανισμού και τα νομικά προβλήματα, που γεννώνται από τις διαρκώς διευρυνόμενες δραστηριότητές τους.

NOM 454 Δίκαιο της Θάλασσας (6 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις βασικές έννοιες του Δικαίου της Θάλασσας, ώστε να κατανοηθούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν για τα κράτη, και ιδιαίτερα για την Κυπριακή Δημοκρατία, από αυτόν τον ειδικό κλάδο του διεθνούς δικαίου. Σε πρώτο στάδιο, γίνεται εισαγωγή στις βασικές έννοιες και στη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι θαλάσσιες ζώνες, όπως η αιγιαλίτιδα ζώνη, η συνορεύουσα ζώνη, η αποκλειστική οικονομική ζώνη, καθώς και η υφαλοκρηπίδα, οι τρόποι οριοθέτησής τους και τα δικαιώματα που απορρέουν για τα κράτη. Γίνεται, επίσης, αναφορά στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και στους μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν.

NOM 455 Διεθνές Ποινικό Δίκαιο (6 ECTS)

Το μάθημα εξετάζει την εξέλιξη του διεθνούς ποινικού δικαίου διαχρονικά, την έννοια και τα γενικά χαρακτηριστικά του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, τα κύρια διεθνή εγκλήματα (εγκλήματα πολέμου, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, τη γενοκτονία και άλλα θέματα, όπως την επιθετικότητα, τα βασανιστήρια και την τρομοκρατία). Στη συνέχεια, εξετάζονται τα βασικά στοιχεία της διεθνούς ποινικής ευθύνης, η ποινική δίωξη και η τιμωρία τόσο από

εθνικά όσο και διεθνή ποινικά δικαστήρια (τα διεθνή ποινικά δικαστήρια του ΟΗΕ για την πρώην Γιουγκοσλαβία, Ρουάντα και Σιέρα Λεόνε), καθώς και το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο στη Χάγη. Τέλος, το μάθημα επιχειρεί μια κριτική αξιολόγηση της χρήσης και αποτελεσματικότητας του συστήματος της διεθνούς ποινικής δικαιοσύνης.

NOM 456 Εικονική Δίκη (6 ECTS)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος, οι φοιτητές προετοιμάζονται για τη διεξαγωγή εικονικής δίκης στην αγγλική ή ελληνική γλώσσα, στη βάση ενός διαφορετικού υποθετικού προβλήματος κάθε χρόνο. Η υποστήριξη της υπόθεσης γίνεται τόσο γραπτώς όσο και προφορικά, στα πλαίσια διεθνών πανεπιστημιακών διαγωνισμών εικονικής δίκης, που διεξάγονται στο εξωτερικό. Ο σημαντικότερος διαγωνισμός είναι ο διαγωνισμός Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition.

NOM 461 Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (6 ECTS)

Εισαγωγή στους βασικούς τύπους εμπορικών συναλλαγών, το διεθνές νομικό πλαίσιο που τους διέπει, και τις δικαστικές και εξωδικαστικές μεθόδους επίλυσης των διαφορών που προκύπτουν. Μελετώνται οι θεσμοί και πηγές του διεθνούς εμπορικού δικαίου, τα στοιχεία διεθνούς οικονομικού δικαίου, η διεθνής πώληση αγαθών, οι ομοιόμορφοι κανόνες και συναλλακτικές συνθήκες για την πώληση και μεταφορά αγαθών, οι βασικοί τύποι εμπορικών εγγράφων και αξιογράφων, οι βασικοί τύποι συναλλαγών για τη διανομή αγαθών και υπηρεσιών, οι βασικοί τύποι συμβάσεων για τη χρηματοδότηση διεθνών εμπορικών συναλλαγών, τα στοιχεία διαπραγμάτευσης, οι μέθοδοι επίλυσης διεθνών εμπορικών διαφορών, όπως η διεθνής εμπορική διαιτησία.

NOM 462 Ευρωπαϊκό Ιδιωτικό Δίκαιο (6 ECTS)

Η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση επηρεάζει πλέον κάθε τομέα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής μας. Στο μάθημα αυτό μελετάται ο ρόλος της ευρωπαϊκής ενοποίησης στη μετεξέλιξη του ιδιωτικού δικαίου των κρατών-μελών, και δη της Κύπρου. Στο εισαγωγικό μέρος, εξετάζεται το θεσμικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού ιδιωτικού δικαίου, η βασική προβληματική της ενοποίησης-εναρμόνισης των δικαίων, και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται. Στη συνέχεια, το μάθημα θα ασχοληθεί με τρία συγκεκριμένα αντικείμενα: το γενικό μέρος του δικαίου των συμβάσεων, την προστασία των καταναλωτών, και τις συμβάσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

NOM 463 Συγκριτικό Δίκαιο (6 ECTS)

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η δικαϊκή ετερότητα – η ποικιλία νομικών συστημάτων (εννόμενων τάξεων) ανά τον κόσμο – και η μεθοδολογία της προσέγγισης άλλων συστημάτων και της σύγκρισης νομικών συστημάτων. Εξετάζονται τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά ενός νομικού συστήματος (πηγές του δικαίου, οργάνωση της απονομής δικαιοσύνης, αντιλήψεις περί δικαίου, νομική εκπαίδευση και οργάνωση της νομικής ύλης σε κλάδους, εξωτερικές επιρροές), η κατηγοριοποίηση σε «οικογένειες δικαίων» και οι έννοιες που χρησιμοποιούνται (νομικό σύστημα, νομική παράδοση, νομική κουλτούρα). Αξιολογείται η ερευνητική εργασία σύγκρισης (μικροσύγκριση, μακροσύγκριση). Στο δεύτερο σκέλος του μαθήματος, παρουσιάζονται τα βασικά δικαϊκά συστήματα στην Ευρώπη, το αμερικανικό και το ιαπωνικό δίκαιο. Το μάθημα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις σύγκρισης δικαίων.

NOM 464 Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών (6 ECTS)

Το μάθημα συνδυάζει την θεωρητική/διεπιστημονική και πρακτική/εργαστηριακή διάσταση του αντικείμενου της επίλυσης διαφορών. Έμφαση δίδεται στην θεωρία και δικαιοπολιτική της επίλυσης διαφορών και πρακτικές ασκήσεις διαπραγμάτευσης και διαμεσολάβησης.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

	ECTS		ECTS
ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ		ΤΡΙΤΟ ΕΤΟΣ	
Χειμερινό Εξάμηνο, 28 ECTS		Χειμερινό Εξάμηνο, 30 ECTS	
NOM 101 Νομική Μέθοδος	6	NOM 321 Πολιτική Δικονομία I	7
NOM 102 Εισαγωγή στο Ιδιωτικό Δίκαιο	6	NOM 342 Ποινικό Δίκαιο II: Ειδικό Ποινικό Δίκαιο	6
NOM 104 Εισαγωγή στη Ποινική Δικαιοσύνη	6	NOM 311 Δίκαιο Εταιρειών	6
ΓΛΩ 109 Αγγλικά για Νομικά Θέματα	5	NOM 4ββ Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
ΓΛΩ ααα Ξένη Γλώσσα I	5	XXX βββ Μάθημα ελεύθερης επιλογής (εκτός Τμήματος)	5
Εαρινό Εξάμηνο, 30 ECTS		Εαρινό Εξάμηνο, 31 ECTS	
NOM 105 Συνταγματικό Δίκαιο I	7	NOM 373 Φιλοσοφία Δικαίου	6
NOM 106 Δίκαιο Συμβάσεων I: Γενικό Δίκαιο Συμβάσεων	8	NOM 327 Διοικητικό Δίκαιο II	6
NOM 213 Οικογενειακό Δίκαιο	6	NOM 343 Ποινική Δικονομία	7
ΓΛΩ βββ Ξένη Γλώσσα II	5	NOM 4γγ Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
XXX ααα Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής (εκτός Τμήματος)	5	NOM 4δδ Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΤΟΣ		ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΤΟΣ	
Χειμερινό Εξάμηνο, 30 ECTS		Χειμερινό Εξάμηνο, 30 ECTS	
NOM 201 Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης I	6	NOM 333 Δίκαιο Συμβάσεων II: Εμπορικό Δίκαιο	7
NOM 205 Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο I	6	NOM 4εε Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
NOM 241 Ποινικό Δίκαιο I: Γενικό Ποινικό Δίκαιο	6	NOM 4ςς Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
NOM 325 Διοικητικό Δίκαιο I	6	NOM 4ζζ Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
NOM 216 Εμπράγατο Δίκαιο	6	XXX γγγ Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής (εκτός Τμήματος)	5
Εαρινό Εξάμηνο, 31 ECTS		Εαρινό Εξάμηνο, 30 ECTS	
NOM 202 Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης II	6	NOM 307 Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο	6
NOM 206 Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο II	6	NOM 345 Πολιτική Δικονομία II	6
NOM 214 Δίκαιο Αδικοπραξιών	7	NOM 4ηη Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
NOM 245 Συνταγματικό Δίκαιο II: Θεμελιώδη Δικαιώματα	6	NOM 4θθ Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6
NOM 4αα Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6	NOM 4ιι Μάθημα Περιορισμένης Επιλογής	6

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

	ECTS		ECTS
NOM 405 Εγκληματολογία	6	NOM 441 Ευρωπαϊκό Δημόσιο Δίκαιο	6
NOM 406 Νομική Ψυχολογία	6	NOM 442 Συγκριτικό Συνταγματικό Δίκαιο	6
NOM 407 Οικονομικά Εγκλήματα	6	NOM 443 Εργατικό Δίκαιο	6
NOM 408 Οργανωμένο Έγκλημα	6	NOM 445 Εκκλησιαστικό Δίκαιο	6
NOM 411 Ναυτικό Δίκαιο	6	NOM 447 Δίκαιο Περιβάλλοντος	6
NOM 412 Πτωχευτικό Δίκαιο	6	NOM 448 Κυπριακό Δημόσιο Δίκαιο	6
NOM 413 Ειδικά Θέματα Δικαίου των Ενοχών	6	NOM 453 Δίκαιο των Ηνωμένων Εθνών	6
NOM 414 Δίκαιο των Εμπιστευμάτων (trusts)	6	NOM 454 Δίκαιο της Θάλασσας	6
NOM 415 Πνευματική Ιδιοκτησία	6	NOM 455 Διεθνές Ποινικό Δίκαιο	6
NOM 416 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	6	NOM 456 Εικονική Δίκη	6
NOM 417 Δίκαιο Ανταγωνισμού	6	NOM 459 Διεθνές Δίκαιο Ανάπτυξης	6
NOM 418 Δίκαιο των Χρηματαγορών	6	NOM 461 Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο	6
NOM 419 Ειδικά Θέματα Πολιτικής Δικονομίας	6	NOM 462 Ευρωπαϊκό Ιδιωτικό Δίκαιο	6
NOM 420 Φορολογικό και Δημοσιονομικό Δίκαιο	6	NOM 463 Συγκριτικό Δίκαιο	6
NOM 434 Δίκαιο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	6	NOM 464 Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών	6